

Inspirationsmateriale

Strandsnegle

Fag

Natur/teknik

Klassetrin

0.-3. klasse

Beskrivelse

En aktivitet, hvor eleverne studerer og lærer om strandsnegle

Formål

- At finde og arbejde med levende organismer i naturen
- At iagttage og beskrive levesteder og adfærd
- At spise et dyr direkte fra naturens spisekammer

Trinmål

Efter 2. og 4. klasse: A5, A6, B5, D1, D2, D5, D8, D9

Trinmåloversigten findes [her](#)

Forberedelse

Find en egnet lokalitet med lavt vand og snegle (se levesteder under Baggrund).
Indsamling er nemmest ved lavvande. Tjek tidevandstiderne og vejrudsigten dagen før.

Hvad skal du bruge?

- Spande, fotobakker og små feltakvarier (eller store syltetøjsglas)
- Evt. skrabenet til indsamling, ellers bruges fingrene
- Plexiglasstykker
- Stormkøkken med gryde
- Nål eller anden spids genstand til at pille snegle med

Sådan gør du

På stranden:

Del eleverne op grupper.

Så går jagten ind på snegle, som enten skræbes af med skræbenet eller indsamles med fingrene. Læg mærke til, hvor sneglene findes (på sten, moler, stolper, sand osv.).

Prøv at sætte et par snegle på en glasplade – nedefra kan man se, hvordan de bevæger sig hen over underlaget.

Spørgsmål, der kan dækkes: Hvilken dyregruppe tilhører strandsnegle? Hvordan bevæger de sig? Hvad lever de af? Hvor lever de? Hvordan beskytter de sig mod fjender og de kraftige bølger? Kan vi spise dem?

Sneglene koges i let saltet vand i 5 minutter. Sneglelåget lirkes af, og kroppen fiskes ud med en nål. Den kan nydes med kryddersmør og friskt brød. Husk kun at spise snegle fra saltvand, der ikke er forurenet!

Indret evt. et lille kystakvarium med kystens dyr og planter. Hvis solen skinner, skal akvarierne stå i skygge.

Baggrund

Strandsnegle (*Littorina*-slægten) kan ofte findes i store mængder ved stranden.

Sneglene er almindelige på vaden og på store sten, moler og stolper i havne og på fjæren, dvs. i zonen mellem højvande og lavvande.

Vi har tre forskellige arter af strandsnegle i Danmark: But strandsnegl og alm. strandsnegl, der begge lægger æg, samt den ungefødende strandsnegl, der, som navnet siger, føder unger. Alle tre arter varierer meget i form og farve, men sidstnævnte kendes bedst på, at mundingens øverste rand danner en ret vinkel med skallen. Hunnerne er de største. Hvis man knuser skallen på en levende hunsnegl, kan man ofte finde kuld af snegleunger i tre stadier; æg, larver og bittesmå rødlig skalbærende unger.

Strandsnegle lever af alger, som de rasper af underlaget med deres raspetunge.

Når vandstanden falder, så sneglen er oven vande, trækker den sig helt tilbage i skallen, og lukker låget tæt til. På den måde kan den klare sig flere dage uden at være vanddækket. Skallen er også en særdeles god beskyttelse mod krabber, fugle, fisk og bølgeslag.

I toppen af nogle strandsneglehuse kan man se et lille hul. Det er lavet af en boreorm, der udnytter sneglehusets beskyttende skal som levested. Hverken hullet eller boreormen skader selve sneglen.

I stenalderen spiste man strandsnegle i stor stil, men i dag skal man til Sydeuropa for at få serveret strandsnegle.

Forslag til inddragelse af eksterne samarbejdspartnere

En strand- eller havnetur kan naturligt suppleres med et undervisningsoplæg på Naturhistorisk Museum om havets dyr.

Kattegatcentret og Naturcenter Randers Fjord har ligeledes undervisningstilbud om dyr fra havet.

Litteratur

Brock, Vibeke - *Vi undersøger fjorden og andre lavvandede kystområder* – Kaskelot 1980

Hansen, Dorrit m.fl. - *Ud i naturen - aktiviteter i den nære omverden* – Gyldendal Uddannelse

Servé, Kurt - *Smådyr på lavt vand ved kyst og i vade* - OP, 1996. - 46 sider

Kaskelot PS nr. 62/63, feb. 1988

Hvad finder jeg på stranden - Politiken Natur

Links

Tjärnö marinbiologiska laboratorium: <http://www.vattenkikaren.gu.se/> (tildelt "Läromedel ITiden")

Tidevandstabel <http://www.dmi.dk/dmi/index/danmark/vandstand/tidevand.htm>